

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. RUGSĖJO 26 D. NUTARIMO
NR. 963 „DĖL VAIKŲ IŠLAIKYMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-22-1814) (TAIS Nr. 22-13110(2))**

2022-10-27 Nr.NV-3086

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatyme (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta pareiškėjo sąvoka, kuri apibrėžia konkrečių subjektų, turinčių teisę kreiptis dėl Įstatymu nustatytų vaikų išlaikymo išmokų, ratą. Įstatymo 7, 8, 12 straipsniai nustato šių pareiškėjų teises, neaptariant teisės kreiptis dėl išmokų per atstovą. Tokiu atveju atstovavimo santykiams būtų taikomos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytos atstovavimo taisyklės (pavyzdžiui, 2.138 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 2.138 straipsnio 3 dalis). Jei atstovaujamojo asmens vardu dėl išmokos kreiptųsi asmens atstovas, papildomai turėtų būti pateikiamas jo asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas ir atstovavimą patvirtinantis dokumentas (priklausomai nuo kreipimosi būdo – šių dokumentų kopijos). Todėl siūlome Projektu keičiamų Vaikų išlaikymo išmokų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 963 „Dėl Vaikų išlaikymo išmokų nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 4 punkto paskutiniojo sakinio nuostatą (dėl galimybės pateikti dokumentus per atstovą) ir 6 punktą, tikslinti nurodytu aspektu. Pastebime, kad, siekiant tikslumo ir apibrėžtumo, būtų tikslinga inicijuoti Įstatymo nuostatų pakeitimą dėl pareiškėjo teisių kreiptis dėl išmokų per atstovą įteisinimo pačiame Įstatyme, kurios realizavimas po to būtų detalizuojamas Nuostatuose.

2. Pastebime, kad nėra aiškus Nuostatų 5 punkto reguliavimo dėl kelių sąskaitų, į kurias turi būti pervedamos išmokos, pagrindumas bei santykis su Nuostatų 13 punkte nustatytu reguliavimu (kur minima viena sąskaita). Siūlome minėtas nuostatas peržiūrėti, įvertinti jų pagrindumą bei suderinti tarpusavyje.

3. Nuostatų 5 punkte nustatoma, kad prašyme skirti išmoką turi būti pateikiamas skolininko gyvenamosios vietos *ar kitas adresai (kiti adresai)*. Siekiant apibrėžtumo, siūlome sukonkretinti, kokie kiti adresai šiuo atveju turėtų būti pateikiami, pavyzdžiui, ar susiję su deklaruota ar faktine gyvenamąja vieta, skolininko veikla ar pan.

4. Siekiant aiškumo, siūlome Nuostatų 6 punkto nuostatą iki dvitaškio patikslinti ir pateikti nuorodą į Nuostatų 9 punkte nustatytą trūkstančių dokumentų ir (ar) duomenų pateikimo tvarką, atsisakant besikartojančių nuostatų vartojimo.

5. Atsižvelgiant į Nuostatų 16 punkto formuluotę, Nuostatų 6.2. papunktyje tikslinga vietoj sąvokos „darbovietė“ įrašyti sąvoką „darbdavys“.

6. Įvertinus tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsniu, savivaldybės teritorijoje savivaldybės administracija administruoja viešųjų paslaugų teikimą, o seniūnija yra savivaldybės administracijos struktūrinis teritorinis padalinys - filialas, Nuostatų 6.4 papunktyje būtų tikslinga nurodyti ne savivaldybę, kaip subjektą išduodantį pažymą, o savivaldybės administraciją.

7. Nuostatų 9 punkto antroje pastraipoje nuoroda į Nuostatų 12 punktą klaidinanti, nes 12 punkto nuostata reguliuoja ir pranešimo dėl priimto sprendimo skirti išmoką pateikimo tvarką bei turinį, tad negalėtų būti taikoma visa apimtimi. Tai aktualu ir Nuostatų 15 punkto formuluotei. Siūlome Nuostatų 12 punkto nuostatas išdėstyti ne pastraipose, o atskiruose punktuose, o Nuostatų 15 punkte aiškiai nustatyti, kokia tvarka ar būdu bei terminais būtų informuojama apie sprendimą dėl išmokos perskaičiavimo. Kita vertus, jei nuoroda teikiama turint mintyje tik Nuostatų 12 punkte nurodytus informavimo būdus, tuomet būtų tinkama Nuostatų 14 punkte vartojama formuluotė.

8. Siūlome svarstyti, ar teikiant informaciją ir siekiant tinkamai identifikuoti vaiką, kurio išlaikymui mokamos lėšos, Nuostatų 16, 17 punktuose nebūtų tikslinga nurodyti ne tik vaiko vardą ir pavardę, bet ir gimimo metus.

9. Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime yra konstatavęs, kad „valstybės (valstybinės) institucijos“ sąvoka yra bendrinė, ji apima įvairias valstybės institucijas, per kurias valstybė vykdo savo funkcijas, todėl Nuostatų 16 punkte siūlome vartoti nuostatą „valstybės institucijos“.

10. Nuostatų 12 punkte reikėtų atsisakyti trumpinio „el. paštas“ vartojimo, nes toks trumpinys nėra įvestas Nuostatuose. Be to, siekiant tikslumo, šiame punkte atsisakytina ir sąvokos „pareiškėjas“ daugiskaitos formos vartojimo kaip netikslaus ir klaidinančio.

11. Nuostatų 21 punkto nuostatoje siūlome papildomai nurodyti asmens duomenų tvarkymo tikslą – identifikuoti asmenis.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Tatjana Knyzienė